

**Проект „Обучения за придобиване на професионална
квалификация и на ключови компетенции
на заети лица в малкия туристически бизнес”.**
(рег. № ESF-2101-01-01009)

Настоящият проект е по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” – приоритетно направление 2 „Повишаване на производителността и адаптивността на заетостта”. Схемата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е „Квалификационни услуги и обучения на заети лица” BG 051 PO 001/07/2.1-01. Проектът се съфинансира от Европейския социален фонд. Максималната обща сума по проекта е 241 267 лв., срокът за изпълнение – от месец април 2008 г. до месец юни 2009 г.

Водеща организация е Агенцията за професионално развитие и адаптация - гр. София и партньори: Института по индустриални отношения и мениджмънт „ОКОМ” и Българската туристическа камара. В цялата група по проекта са включени 228 заети лица в сферата на хотелиерството и ресторантьорството в 26 микро и малки туристически фирми от гр. София.

Стратегическата цел на **Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”** е да се подобри качеството на живота на хората в България чрез подобряване на човешкия капитал, постигане на високи нива на заетост, повишаване производителността, достъп до качествено образование и обучение и учене през целия живот и засилване на социалното включване.

Специфични цели на програмата са:

- Повишаване предлагането на труд и качеството на работната сила;
- Увеличено инвестиране в човешкия капитал чрез по-добро и по-достъпно образование;
- Повече социален капитал, партньорства и мрежи за развитие на социалната икономика;

При изпълнението на оперативната програма ще бъдат прилагани основните хоризонтални принципи на подкрепа от ЕСФ за периода 2007 – 2013 г.:

- ➔ Равенство между половете и превенция на дискриминацията;
- ➔ Иновации и прилагане на политики;
- ➔ Партньорство и овластяване;
- ➔ Добро управление на програми и проекти;
- ➔ Устойчиво развитие.

Обща цел на проекта е повишаване производителността на труда и конкурентно-способността на микро и малки туристически предприятия и адаптивността на заетите в тях лица, посредством предоставяне на обучения за придобиване на професионална квалификация и на ключови компетенции. Насърчаване инвестирането в развитието на човешките ресурси в малкия туристически бизнес.

Специфични цели на проекта са:

- Привличане на вниманието, повишаване на информираността и насърчаване на работодателите в малкия туристически бизнес за непрекъснато подобряване капацитета на наетия персонал;
- Повишаване на включването и разширяване обхвата на професионалните обучения на заети лица по основни туристически професии и специалности;

Развитие, подобряване и обновление на наличните професионални компетенции на обучаваните и привеждането им в съответствие с Държавните образователни изисквания за придобиване на квалификация по съответните професии и специалности;

Практическо прилагане на принципите на непрекъснатото професионално обучение в контекста на ученето през целия живот, следвайки стратегиите на ЕС и целите за създаване на икономика, основана на знанието.

По проекта се предвижда да бъде проведено **професионално обучение** за придобиване на професионална квалификация, включващо обучения по ключови компетенции, по информационни и комуникационни технологии и чуждозикова подготовка по следните основни туристически професии и специалности:

№	Професии	Специалности	Степен на проф. квалификация
1.	Хотелиер	Организация на хотелиерството	трета
2.	Ресторантьор	Производство и обслужване в заведенията за хранене и развлечения	трета
3.	Администратор в хотелиерството	Организация на обслужването в хотелиерството	трета
4.	Готвач	Производство на кулинарни изделия и напитки	втора
5.	Сервитьор-барман	Обслужване на заведение в общественото хранене	втора
6.	Камериер	Хотелиерство	първа

Формата и продължителността на обучението обхваща следното:

➔ Обученията се провеждат под формата на квалификационни курсове за придобиване на професионална квалификация по съответните професии в състав от 15-20 участници. За провеждане на компютърното и чуждозиковото обучение се формират учебни групи според равнището на подготовка на обучаваните се, в състав от 7-10 души.

➔ Учебните занятия ще бъдат провеждани по гъвкави план-графици и учебни разписания, съобразени със служебната заетост и свободното време на обучаваните се.

➔ Учебният процес е с продължителност 8 месеца: септември 2008 – април 2009 г., или 32 седмици, като учебните занятия ще се провеждат както следва:

- За професиите с 3-та СПК – общо 480 уч.ч., 15 уч.ч. седмично;
- За професиите с 2-ра СПК – общо 384 уч.ч., 12 уч.ч. седмично;
- За професията „Камериер” – общо 256 уч.ч., 8 уч.ч. седмично

За **завършване и удостоверяване** на професионалното обучение се предвижда:

Обученията да завършват с полагане на държавен изпит по теория и по практика на професията.

Успешно завършилите обучението получават Свидетелство за професионална квалификация ном. № 3-54, съгласно чл. 52 на Наредба № 4 на МОН.

□ Придобиването на степен на професионална квалификация дава правоспособност на успешно завършилите лица да упражняват съответната професия и специалност, да бъдат конкурентноспособни и мобилни на пазара на труда, да получават сравнително по-високи трудови възнаграждения. Това мотивира заетите лица да пожертват време и усилия за активно и заинтересовано участие в обучението.

□ Собствениците и мениджърите в туристическите предприятия са пряко заинтересовани, наетият персонал да бъде висококвалифициран, да притежава придобита степен на професионална квалификация поради изискванията и критериите за категоризация на заведенията, а също така поради по-високото качество и производителност на труда на обучените персонал.

Учебното съдържание на обучението предвижда:

→ **Квалификационните курсове** се провеждат по модулни учебни планове и програми, които съдържат:

А. Обща задължителна професионална подготовка - за придобиване на ключови компетенции.

Б. Отраслова задължителна професионална подготовка - за придобиване на базисни компетенции в сферата на туризма.

В. Специфична за професията задължителна професионална подготовка – за придобиване на **специфични професионални компетенции** по съответните професии и специалности.

→ **Съдържанието на обучението** е съобразено с обстоятелството, че заетите лица имат придобити в практическата работа професионални компетенции, които следва да бъдат допълнени с липсващите елементи и доразвити в съответствие с професионалните стандарти. В този смисъл обучението има **надграждащ характер**. Така на практика се реализират принципите на продължаващото професионално обучение (ППО).

→ **Специално внимание** в обучението се отделя на усвояване на чуждо-езикова комуникация по професията, на използване на професионален компютър, на приложението на информационните и комуникационните технологии в туризма и на работата с клиенти.

Методология на обучението

→ Прилаганата методология се стреми към приложение на концептуалната база и на принципите на Европейската квалификационна рамка, която дава възможност за бъдеща адаптация и приложимост на придобитата квалификация в Европейския съюз. Тя се базира на принципите на продължаващото професионално обучение в контекста на ученето през целия живот, на основните стратегически цели на обновената Лисабонска стратегия.

→ Ще бъдат **използвани интерактивни и групови методики**, акцентиращи върху общуването и диалогичността в процеса на обучението. Водещите занятията ще използват кратки презентации на теоретичния материал под формата на експозета, обзори, прегледи на добри практики, блок-схеми, матрици, процедури, анализи на ситуации, беседи и дискусии, приложни коментари и други форми, които провокират интереса и участието на обучаваните в учебните занятия. За по-добро усвояване на теоретичния материал ще се прилага **диалоговия режим на комуникация** между преподавателя и обучаваните с оглед адаптиране на теоретичните познания към спецификата на професионалните дейности, задължения и отговорности.

→ Учебният материал се **онагледява със съвременна презентационна техника**. Учебната практика (упражненията), съпътстваща теоретичното обучение, се

провежда посредством интерактивни методи – решаване на казуси, тестове, задачи, стимулационни игри, тренинги, демонстрации, дискусии и други форми.

➔ След завършване на всеки модул от учебния план се извършва **изпитна проверка на придобитите компетенции** под различни форми – тестове, писмени разработки, решаване на задачи, казуси и др. форми съобразно характера на учебния материал.

➔ **Обучаваните получават за лично ползване и самоподготовка** учебни пособия, учебници и учебни пакети с обем около 120 стр. за I-ва СПК, 200 стр. за II-ра СПК и 300 стр. за III-та СПК.

➔ Обученията по съответните професии ще бъдат провеждани от специализирани екипи, съставящи се от висококвалифицирани преподаватели и експерти по отделните учебни модули.

Място на провеждане на учебните занятия

Учебните занятия ще се провеждат в зависимост от местоработата на обучаващите се в следните учебни бази:

☞ **Квартал „Симеоново”** – в подходяща учебна база, съоръжена с конферентна техника и учебно-технически средства, която ще бъде определена чрез тръжна процедура.

☞ **гр. София, пл. „Македония” № 1**, сградата на КНСБ – учебните компютърни зали на ИИОМ „О К О М”.

Учебните бази ще предложат на обучаващите се комфортна и приятна обстановка за пълноценен учебен процес и почивки между занятията.

Задължения на фирмите-заявители и на включените в обучението

Запазване на заетостта за срок не по-кратък от една година за преминалите успешно обучението лица.

Редовно участие на обучаващите се в учебните занятия в съответствие с предварително предоставените им план-графици и учебни разписания.

За контакти и допълнителна информация:

Водеща организация:

Агенция за професионално развитие и адаптация – ООД
Офис на проекта: гр. София 1040, пл. „Македония” № 1, ет. 7
тел. 987 58 82; 987 56 82; Fax: 987 20
E-mail: okom@knsb-bg.org WEB: www.okom-bg.com

Партньор:

Българска туристическа камара
гр. София 1000, ул. „Света София” № 7
тел. 987 40 59; Fax: 986 51 33
E-mail: btch@abv.bg; btch@btch.org WEB: www.btch.org

д-р Борис Гълъбов – Зам. председател на БТК